

Szakmai beszámoló a 2018-as évről

A Veszprémi Akadémiai Bizottságot (VEAB) az MTA 1972 szeptemberében alapította. A VEAB fő feladata, hogy az MTA keretein belül szervezze meg az Észak-dunántúli régió tudományos közéletét. A régióhoz hat megye tartozik: Fejér, Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém és Zala.

A Veszprémi Akadémiai Bizottság annak érdekében, hogy a régió tudományos életét anyagi eszközökkel hatékonyabban támogathassa, 1991-ben kezdeményezte „**A Veszprémi Akadémiai Bizottság Tudományos Alapítványa**” elnevezésű alapítvány létrehozását. Az alapítvány rendelkezésére álló pénzeszközök (a törzsvagyonton kívül) a kuratórium döntése alapján használhatók fel, a következő célokra:

- fiatal tudományos kutatók ösztöndíjazása (Év Kutatója ösztöndíj – évente három fő részére az élettudomány, a természettudomány-matematika és a társadalomtudomány területéről);
- a VEAB Kiemelkedő Ifjú Kutatója pályázatra beérkezett pályaművek közül évente 4 fő ösztöndíjazása (a szükséges pénzügyi fedezetet – 1 millió forint – Dr. Markovszky György biztosítja);
- a Pannon Tudományos Napon elhangzott legjobb PhD-előadások ösztöndíjazása;
- a régióban készült, vagy a régióval kapcsolatos tudományos kiadványok megjelentetése.

Az alapítvány alapítói 1991-ben a következők voltak:

MOL Nyrt., MAL Zrt. (felszámolás alatt), Bábolna Zrt. (felszámolás alatt), TIT Veszprém Megyei Szervezete, Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat, Vas Megyei Önkormányzat, Fejér Megyei Önkormányzat és Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata.

Az alapítvány alapításkori vagyona 460.000 forint, melyet az alapítók teljes egészében az VEAB Tudományos Alapítvány rendelkezésére bocsájtottak. Ez az összeg képezi az alapítvány törzsvagyonát.

A kuratóriumnak 11 tagja van. Elnöke: Dr. Pósfai Mihály, az MTA rendes tagja. Tagjai: Skodáné Földes Rita (MTA VEAB), Veisz Ottó (MTA VEAB), Kulcsár László (MTA VEAB), Tóth Balázs (MTA VEAB), Markovszky György (MTA VEAB), Bakonyi Árpád (MAL Rt.), Papp Sándor (Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata), Pusztay János (Vas Megye Önkormányzata), Rácz László (MOL Rt.), Turi Bálint (Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat). A kuratóriumi tagok megbízási ideje: 2020. június 30-ig szól.

1. Az alapítvány a VEAB szakmai zsűrijének közreműködésével a következő **ösztöndíjakat** osztotta ki 2018-ben:

Év Kutatója ösztöndíjak:

- **Stenger-Kovács Csilla** (Pannon Egyetem, Mérnöki Kar, Veszprém) – 250.000 Ft (élettudományok)

- **Szabó Róbert** (MTA CSFK Csillagászati Intézet, Budapest) – 250.000 Ft (természettudományok)
- **Szűts István Gergely** (Magyar Nemzeti Levéltár, Veszprém) – 250.000 Ft (társadalomtudományok)

A VEAB Kiemelkedő Ifjú Kutatója – ösztöndíjak (Markovszky György pénzügyi támogatásával):

- **Czeplédi István** (MTA Ökológiai Kutatóközpont, Balatoni Limnológiai Intézet, Tihany) – 250.000 Ft
- **Maász Gábor** (MTA Ökológiai Kutatóközpont, Balatoni Limnológiai Intézet, Tihany) – 250.000 Ft
- **Sándor Renáta** (MTA ATK, Mezőgazdasági Intézet, Martonvásár) – 250.000 Ft
- **Tuboly Gergely** (Pannon Egyetem, Műszaki Informatikai Kar, Veszprém) – 250.000 Ft

A VEAB régió legjobb PhD munkájának szerzője

- **Nagy Zóra Annamária** (NAIK Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet, Badacsonyi Kutató Állomás) – 100.000 Ft

2. Egyéb kiadások: könyvelési díj, ezüstérmék, mappák és díszdobozok, bank és ügyvédi költség.

Pósfai Mihály, akadémikus
a VEAB Tudományos Alapítványának elnöke

Fenyvesi Ottó
a VEAB Tudományos Alapítványának titkára

Veszprém, 2019. május 30.

Az ösztöndíjasokról bővebben:

„Év Kutatója 2018”

Az MTA Veszprémi Akadémiai Bizottsága által adományozott „Év Kutatója Díj” a régióinkban tudományos kutatást végző, pályájuk közepe táján járó, 45 év alatti kutatók kiváló munkáját ismeri el. Az évente legfeljebb három kutatónak adományozott díj presztízsét jelzi, hogy a korábbi díjazottak ma valamennyien szakterületük meghatározó személyiségei – van köztük jelenleg 4 akadémikus, 2-2 rektor illetve dékán, 20 egyetemi tanár, több intézetigazgató. Az idei három díjazott a környezettudomány, a csillagászat és a történettudomány területén végzett kimagasló kutatómunkát.

Élettudomány

Stenger-Kovács Csilla 2004-ben szerzett környezetkutató oklevelet a Pannon Egyetemen. Ugyanitt

2007-ben védte meg PhD fokozatát környezettudomány területen. Jelenleg az egyetem Környezettudományi Intézetének docense. Kutatási területe a kovaalgák környezeti változásra adott válaszána vizsgálata, illetve ezek felhasználása a vizek állapotbecslésében, valamint a szikes tavak kovaalgáinak ökológiája. Számos kutatási pályázat résztvevője. Kutatásai mellett oktatási tevékenysége is figyelemre méltó, a környezettan és környezettudomány szak szakvezetője. A VEAB Környezettudományi szakbizottságának titkára. A témavezetése alatt kutató hallgatók kiváló eredményeket értek el TDK konferenciákon. Mintegy 70 tudományos közleményére több mint 500 független hivatkozást kapott. Kutatásait több kitüntetéssel ismerték el, többek közt az idén megkapta a Nők a Tudományban Kiválósági Díjat.

Természettudomány

Szabó Róbert 1975-ben született Ajkán. Egyetemi tanulmányait matematika-fizika tanári és csillagász szakokon végezte az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, majd 2004-ben ugyanott PhD fokozatot szerzett. 2005-től posztdoktori ösztöndíjasként a Floridai Egyetem Fizika Tanszékén dolgozott. Hazatérve, 2007-ben az MTA Csillagászati Kutatóintézetben tudományos munkatársként megalapította a magyar Kepler-csoportot, amely kiemelkedő kutatási eredményeket ért el a pulzáló csillagok és exobolygók úrtávcsöves kutatása terén. Tevékenységének köszönhetően számos nemzetközi konzorciumban vezetőként vesz részt, illetve EU pályázatok hazai koordinátora. Rendszeresen látogat neves külföldi intézetekbe, ahol többször meghívott előadóként számolt be munkájáról. Tudományos folyóiratcikkeinek száma 94, ezekre több mint 2100 független hivatkozást kapott. Kiemelkedő kutatási eredményeiért több kitüntetésben és ösztöndíjban részesült. Jelenleg az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpontjának tudományos titkára, de részt vesz az egyetemi oktatásban is. Csopakon él, a VEAB életében aktívan részt vesz, a veszprémi székházban rendszeresen csillagászati adatfeldolgozó workshopokat szervez.

Társadalomtudomány

Szűts István Gergely Miskolcon született 1977-ben. A Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karán szerzett kulturális antropológus diplomát 2005-ben, majd ugyanitt 2006-ban történelem szakos bölcsész és középiskolai tanári oklevelet. PhD fokozatát 2017-ben a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen védte meg. 2008-tól dolgozik a Magyar Nemzeti Levéltár Veszprém Megyei Levéltárában, jelenleg főlevéltárosként. Fő kutatási területei a vidéki ipar története, azon belül is kiemelten kutatja a Herendi Porcelánmanufaktúra történetét, illetve 10 éve vizsgálja a trianoni menekültkérdést, az utódállamokból menekülő emberek történetét. Ez utóbbi kutatását a Trianon 100 MTA-Lendület Kutatócsoport tagjaként végzi. Kutatásaihoz több külföldi ösztöndíjat nyert el, valamint számos tanulmányúton vett részt. Eredményeit több önálló tanulmánykötetben publikálta, valamint számos cikket jegyez tanulmánykötetekben, folyóiratokban.

„A VEAB Kiemelkedő Ifjú Kutatója”

Czeglédi István (1988, Debrecen) kutatási területe: Halegyüttesek szerveződése és védelme, valamint inváziós halfajok ökológiai szerepe különböző típusú víztestekben

Maász Gábor (1986, Pécs) kutatási területe: Gyógyszermaradványok, mint szerves mikroszennyezők vízminőségi és ökológiai kockázatának vizsgálata

Sándor Renáta (1986, Kiskunhalas) kutatási területe: Modellparaméterek léptékfüggése a talaj vízgazdálkodási és hőmérsékleti adataiban

Tuboly Gergely (1986, Zalaegerszeg) kutatási területe: A szív bioelektromos tulajdonságainak modellezéses vizsgálata és a pitvari fibrilláció detektálása

„A VEAB VEAB régió legjobb PhD munkája”

Nagy Zóra Annamária kutatási területe: Magyarországon előforduló *Vitis sylvestris* C.C. GMEL populációk felkutatása, ex situ megőrzése és összehasonlító vizsgálata molekuláris markerek segítségével

Értekezés doktori (PhD) fokozat elnyerése érdekében (2018). Pannon Egyetem Festetics Doktori Iskola, Keszthely. Témavezető: Györfyné Dr. Jahnke Gizella és Dr. Kocsis László